

De gleder seg til å starte arbeidet med forskningsprosjektet på en rekke øyer i Frankrike, Nederland, Danmark, Sverige og Norge, fra venstre Førsteamanuensis Gunnar Andersson, høyskolelektor Eivind Leister, daglig leder Maya Nielsen i Visit Fredrikstad og Hvaler, høyskolelektor Bjørn Gitle Hauge og førsteamanuensis Frode Ramstad Johansen.

FOTO: ØIVIND LÅGBU

Høgskolen får fem millioner til øyeforskning

Håper å hjelpe Hvaler

Hva skal til for å skape nye arbeidsplasser på Hvaler? Det er ett av spørsmålene som studenter i Innovasjon og prosjektledelse skal svare på. Høgskolen i Østfold får penger til et forskningsprosjekt på øyer i fem land.

ØIVIND LÅGBU
oivind.lagbu@f-b.no

Høgskolen på Værste har kommet gjennom nåløyet med en EU-søknad og får 5 millioner av en samlet forskningspott på 32 millioner kroner til øyeforskning, i et samarbeid med en rekke høyskoler og universiteter rundt Nordsjøen.

Dette er et Interreg-prosjekt, for Nordsjø-området. Studentarbeidene vil starte allerede i første halvår 2023.

- Deltagelsen vil gi unike muligheter for våre studenter, gjennom en utvidelse av klasserommet. De vil delta aktivt med oppgaver i felten på en rekke øyer. De får felterfaring og inngående kjennskap til hva som er utfordringene på øyer, sier høyskolelektor Bjørn Gitle Hauge, som er prosjektleder ved Høgskolen i Østfold.

Høgskolen i Østfold har landets eneste bachelorstudium i innovasjon og prosjektledelse, og er den norske deltageren i

forskningsprosjektet, sammen med Visit Fredrikstad og Hvaler.

Varer i tre år

Det er avdelingen for Innovasjon og prosjektledelse som har ansvar for forskningsprosjektet, som skal strekke seg over flere år, frem til utgangen av desember 2025.

Studentene skal besøke flere av øyene, og gjøre intervjuer og holde workshops med innbyggere, bedriftsledere og myndighetspersoner for å danne seg et bilde av hva som skal til for å få økt aktivitet.

Studentene vil deles inn i grupper, som skal besøke de enkelte øyene flere dager i strekk, og til sammen vil flere hundre studenter være engasjert i forskningsarbeidet. Ett av målene er også å utvikle ideer og starte studentbedrifter.

På flere av øyene vil hovedmålet være å øke bosetting og skape nye arbeidsplasser, med utbygging av vann- og avløps-

tjenester, skoler og helse- og omsorgstjenester. Turisme, energileveranser og avfallshåndtering er andre temaer som studentene vil se nærmere på.

- Studentene kan være med på å gjøre en forskjell og sørge for næringsutvikling, sier førsteamanuensis Gunnar Andersson, som er en av lærerne ved høyskolen som samarbeider om forskningen på øyene.

Eivind Leister og Frode Ram-

Studentene kan være med på å gjøre en forskjell og sørge for næringsutvikling.

GUNNAR ANDERSSON
Førsteamanuensis

stad Johansen er to av de andre nøkkelpersonene ved Høgskolen i Østfold i prosjektet.

Utfordringer

Øysamfunnene som er valgt ut for forskningsarbeider er Hvaler, Koster-øyene, de frisiske øyer i Nederland, Bornholm og øyer i Bretagne i Frankrike.

- **Hva har disse til felles?**
- Øyer som ligger langt fra byer og større tettsteder har

ofte problemer med å rekruttere ansatte, mange øyer sliter med fraflytting, og de har lite aktivitet utenom turistsesongen. De har flere utfordringer felles, som vi ønsker å belyse for å kunne skape økt aktivitet og bosetting og flere arbeidsplasser, sier høyskolelektor Eivind Leister.

FREIIA, ikke Freya

Daglig leder Maya Nielsen i Visit Fredrikstad og Hvaler sier at ett av målene er å skape mer aktivitet på Hvaler på helårsbasis. Det kan i neste omgang gi flere arbeidsplasser, økt besøk og tilflytting av barnefamilier.

- Vi vil vite hvor skoen trykker, hvilke tjenester som må være på plass, sier Nielsen, som har stor tro på prosjektet.

Ettersom hotellkapasiteten på Hvaler nå øker, er dette god timing for å utvikle Hvaler til et helårig reisemål, påpeker Nielsen.

- Kunnskapen vi vil få gjennom samarbeid med studenter og Høgskolen vil bli verdifull for kommunen og næringen på Hvaler, og det vil gi ny kunnskap i arbeidet til det nye destinasjonsrådet på Hvaler, sier hun.

Hun kom også med forslaget til navnet på forskningsprosjek-

tet, som er FREIIA, en forkortelse for Facilitating Resilience Embracing Islands Innovation Approaches, men som også har en klar hentydning til hvalrossen Freya.

- Hvalrossen Freya ble sett i flere av landene som deltar i dette prosjektet, men navnet til forskningsprosjektet skrives FREIIA, sier hun.

Nielsen forteller at de andre øysamfunnene i Nordsjøen blant annet vil vite mer om boplikten på Hvaler og hva den betyr for bosetting og arbeidsplasser gjennom året.

Stipendiat

På nyåret skal Høgskolen i Østfold lyse ut en stilling som doktorgradsstipendiat, som skal koordinere forskningsinnsatsen og skrive en doktorgradsavhandling om øyeforskning.

Stillingen blir etter alt å dømme utlyst for fire år, som vanlig for doktorgradsstipendiater. Vedkommende får altså lønn for å drive forskning og fullføre en doktorgrad.

- Vedkommende får arbeidsplass ved Høgskolen i Østfold, men vil bruke mye av tiden på øyene som er med i forskningsprosjektet, sier høyskolelektor og prosjektleder Bjørn Gitle Hauge.